

Медийна грамотност в класната стая

Представяне

Кристина Юркова

Корпоративен PR мениджър на NBG

Radio/TV Group: радио Витоша, радио Веселина, The Voice Radio & TV, Magic FM & TV

Докторант във ФЖМК към Софийски университет "Св. Климент Охридски"

Успешни проекти

Първият концерт заснет изцяло на виртуална реалност в България - 15 години THE VOICE TV
Излъчване: 01.01.2022 г., 00:00 часа;

Успешни проекти

Coca-Cola The Voice Happy
Energy Tour: 2016-2019

Най-мащабното и успешно
музикално турне:

<https://www.facebook.com/240710202606026/videos/677606989429428>

<https://www.facebook.com/CC.Happy.Energy.Tour/videos/1153449364849397>

Успешни проекти

Повече българчета за
България: 2016-2021

Съдържание

- Ролята на свободните медии за демократичното общество
- Факт и мнение. Въведение в журналистическите жанрове
Фалшиви новини и дезинформация. Как да им се противопоставим?
- Моите права като медиен потребител; Как да бъдем отговорни медийни потребители?

Какво е медия?

Какво е свободната преса?

-медииите като портиер

-медииите като фактор, определящ важните за обществото теми

-медииите като куче пазач

Какви са основните роли на медиите в демократичното общество?

Какво правят журналистите?

Задават въпроси, за да изяснят действията на различните институции и обществени представители;

Помагат на различни групи от хора да имат контакт, да научават едни за други. Но също така, уважават правото на хората да не искат да бъдат показвани в медиите; Когато се съмняват в нещо, разследват и разкриват скрити от обществото факти, които обаче са важни за това истината да излезе наяве; Изслушват дори и крайни гледни точки, с които не са съгласни, и търсят причината за тези крайности;

Знаят на кого могат да разчитат за експертно мнение в различни области;

Са задължени да представят събитията безпристрастно.

БЕЗПРИСТРАСТНОСТ

Безпристрастността не означава задължителна неутралност по всяка една тема. Някои проблеми изискват от журналиста да заеме позиция, особено ако има риск чувствата на хората да бъдат наранени. Журналистите не трябва да допускат разпространяването на послания, подстрекаващи към насилие и насаждащи омраза и трябва да реагират, когато събеседниците им използват такава реч.

Какво не правят журналистите?

- Журналистите не са съдии – те не казват кое е правилно и кое не, не сочат с пръст, търсят причините за дадени събития.
 - Журналистите не разпространяват реч на омразата и съдържание, което би наранило човешкото достойнство.
 - Журналистите не спекулират с информацията, с която разполагат, не я използват за свои лични цели, не я разменят или продават.
- Журналистите не злоупотребяват с доверието на публиката и не я заблуждават. Ако го направят, те спират да бъдат истински журналисти.

Въведение в журналистическите жанрове

- Новина - Новината е сензационна, ексклузивна информация: ексклузивната информация е информация, която журналистът е разкрил или научил преди всички други. Обикновено това е достатъчно условие за медиите да излъчат такава информация.
- Анализ - Анализът е журналистически жанр, който предоставя обяснение на социални, политически или световни феномени. Анализите дават различни перспективи и се фокусират върху въпроса: защо? Анализаторите се опитват да очертаят как ще се развие даден процес и какво е се случи в бъдеще.
- Репортаж - информативен журналистически труд, в който една тема е разработена по-цялостно и задълбочено, отколкото в новина
- Интервю - Интервюто е диалог между двама или повече души, в който журналистът задава въпросите. То може да бъде самостоятелен материал, или част от по-дълъг репортаж, анализ или документален филм.

ФАЛШИВИ НОВИНИ И ДЕЗИНФОРМАЦИЯ: КАК ДА ИМ СЕ ПРОТИВОПОСТАВИМ?

- Какво е фалшива новина? Много от нещата, които четете онлайн, особено ако се появяват на стената ви в социалните мрежи, може да изглеждат като истина, но често не са.
- Какви са видовете фалшиви новини? Има различни видове фалшиви или подвеждащи новини, за които трябва да внимаваме. Те включват:
- 2.1. Кликбейт (от англ. Clickbait, букв. примамка за кликания) Това са нарочно изфабрикувани истории, които целят да спечелят повече посетители за даден уебсайт и да увеличат приходите му от реклама. Кликбейт историите използват сензационни заглавия, за да привлекат вниманието и да доведат „кликове“ до уебсайта на издателя, обикновено за сметка на истината и точността.
- 2.2. Пропаганда Материали, създадени с идеята да подведат публиката, да промотират предубедена гледна точка или конкретна политическа кауза или дневен ред.

Какво можем да направим по въпроса с фалшивите новини?

- Google и Facebook обявиха нови мерки за справяне с фалшивите новини, като въведоха докладването и инструменти за отбелязването им.
- Проверихте ли източника на новината? Разпознавате ли този уебсайт? Той надежден източник ли е? Ако сайтът не ви е познат, вижте в раздела „за нас“ и научете повече информация за автора.
- Гледайте отвъд заглавието Вижте цялата статия – много фалшиви новини използват сензационни или шокиращи заглавия, за да привлекат внимание. Често заглавията им са с главни букви и използват удивителни знаци.
- Сверете с други източници Среща ли се тази новина в други уважавани медийни източници? Има ли източници в тази новина? Ако да, то проверете дали са надеждни или дали съществуват изобщо?

Какво можем да направим по въпроса с фалшивите новини?

- Проверете фактите Фалшивите новини често съдържат неверни дати или променени срокове. Също така е добра идея да проверите кога е публикувана тази статия. Това е история, която се случва в настоящето, или е стара новина?
- Проверете собствените си предубеждения Дали вашите собствени виждания не замъгляват преценката ви към дадена статия?

Време за проверка

- Прочетете заглавията на статиите, това са публикувани статии от онлайн източници. Някои от тях са истински новини, други са фалшиви. Да видим колко от вас ще познаят кое е истина и кое е фалшива новина:

ЕС иска да забрани православието

„Тръмп нарече медиите в САЩ „вашингтонско блато“

Ангелкова ще рекламира България с вампири

Папата разреши кърменето в църквата

Издирват двойник на Рос от „Приятели“ за кражба на бира

Ердоган за трети март: малко ви бяха 5 века, затова скоро още 10 ще бъдете роби

Как се пише журналистическа статия?

- Заглавие – изберете ясно и описателно заглавие, то трябва да грабне вниманието на читателя още в самото начало;
- Въведение – запознава читателя със събитието, дава отговор на въпросите: **какво, кой, къде, кога**. Въпросите как и защо остават за по-късно;
- Изложение – подробностите се описват по ред на значимост, с най-важните детайли в края на материала. Може да се включат интересни цитати от различните заинтересовани лица или да се потърси мнение на експерти;
- Заключение – в края на статията фактите са обобщени или остават открити за подробни въпроси и отговори.

Как се пише журналистическа статия?

- Кратки и ясни изречения;
- Писане в 3 – то лице;
- Може да се използва пасивен или активен глас;
- Информацията трябва да бъде точна, подредена и фактическа;
- Включете коментари, мнения, становища и наблюдения на хората участници или експерти по темата, която засягате;
- Задължително избягвайте религиозни, расистки или сексистки обиди. Спазвайте добрия тон;
- Трябва да бъдете точни и изчерпателни, да представяте балансирано наличната информация.

Време за проверка

- В следващите 10 мин напишете статия по препоръките в последните два слайда;
- Темата на статията за всички е: топ събитието от днешния ден. Какво интересно се случи днес? Ако мислите, че няма нищо интересно, помислете за детайлите и се опитайте да ги разгърнете в история.
- Част от работата на журналистите е да търсят интересни събития и създават новини, когато другите мислят, че няма такива.